

ریاستہائے متحدہ امریکہ دی مختصر تاریخ – ہوائی دا تعلق

1826 – ریاستہائے متحدہ امریکہ نے ہوائی نوں ایک حکمران، آزاد دیس دی حیثیت نال تسلیم کیتا۔

1893 – ریاستہائے متحدہ دی نیوی نے ایس بہانے نال ہوائی تے قبضہ کر لیا پئی ایہہ ریاستہائے متحدہ دی سلامتی دے مفاد وچ اے، تے ریاستہائے متحدہ دے وزیر نے ہوائی اُتے امریکن جھنڈا لہرا دتا تے ہوائی بارے امریکہ دے اک زیر تحفظ علاقے دے طور تے منادی کرا دتی۔ فیر ریاستہائے متحدہ نے ہوائی دی ملکہ لیلیو کالانی (Liliuokalani) نوں "اسانی نال لہ دتا"۔ (ملکہ دا احتجاج <http://www.kanakamaolipower.org/history.php> تے پڑھو)

1898 – ریاستہائے متحدہ نے الحاق دے اقرار نامے جیہیاں رسمائے توں بچدیاں ہویاں، "با ضابطہ طور تے" ہوائی نوں اپنے نال جوڑ لیا، حالانکہ ایس توں پہلوں لوزیانا، فلوریڈا، ٹیکساس تے دوجے علاقیاں نوں نال جوڑن ویلے اقرارنامے کیتے گئے سن۔ بین الاقوامی قانون پاروں نال جوڑن دے کسے معاہدہ دے نال ہون دا مطلب اے پئی جُڑن والا علاقہ اپنی آزادی توں دست بردار نہیں ہویا۔

1959 – ریاستہائے متحدہ امریکہ نے ہوائی دے وسنیکاں کولوں ایہہ پُچھن لئی ووٹ پوائے، جے اوہ زیر تحفظ علاقے دے طور تے اپنی حیثیت انجے ای رکھنا چاہوندے نیں یاں اک ریاست وانگوں ریاستہائے متحدہ نال رَلنا چاہوندے نیں۔ اک موافق نتیجے دے مفاد وچ اونہاں نے اقوام متحدہ ولوں لازمی قرار دتا ہویا تیسرا سوال اسانی نال کڈھ دتا، یعنی ایہہ، پئی کیہہ ہوائی دے وسنیک آزادی لینا چاہوندے نیں یاں نہیں۔ ہوائی وچ لگے ہوئے 10,000 امریکی فوجیاں دے وادھو ووٹاں دی مدد نال اونہاں نے امریکہ نال رَلن لئی ودھ ہون دا ووٹ حاصل کر لیا تے فیر ہوائی نوں اپنی پنجابویں ریاست دے طور تے نال رَل لیا۔

آج – ہوائی ہُن وی امریکن بادشاہی دی سب توں سوہنی کالونی اے، تے ریاستہائے متحدہ امریکہ ہُن وی آزادی دے لوڑوند ہوائی دے وسنیکاں نوں نرغے وچ لیا ہویا اے۔ پُر کدوں تیک؟

بڑے افسوس نال آکھنا پیندا اے پئی آج امریکن ہر تھان تے ایہہ وعظ کردے پھردے نیں: *اسیں رُوئے زمین تے سب توں وڈی قوم آں!* تے اوہ اپنے اسکولی بالان نوں وی تابعداری دا ایہہ عہد سکھاندے نیں؟ *... سب لئی آزادی تے انصاف نال!*

ہوائی دی تحریک آزادی بارے ہور جانکاری لئی، ملاحظہ کرو

www.kanakamaolipower.org تے www.thelawfulhawaiigovernment.org

جنوری 1893 دی بغاوت ویلے، ہوائی دی آزاد بادشاہی دی آئینی فرمانروا ملکہ لیلیو کالانی (Liliuokalani) بیٹھاں لکھیا ہوئی احتجاجی چٹھی امریکی صدر گروور کلیو لینڈ نوں لکھی، جدھے وچ امریکن میرین، جیہڑے حکومت دا تختہ اُلٹن لئی باغیاں نوں ہلا شیری دیندے سن، اوہناں نوں ہٹان دی منگ کیتی گئی سی۔ ایس دستاویز اتے 1897 دی یادگاری عرضداشت دا اطلاق بین الاقوامی سرکاری قانون وچ کیتا جاندا اے۔ ایہہ گل ثابت کردی اے پنی ملکہ تے اوبدی رعایا نے اوبدے بعدوں آؤن والی سرکار اگے کدے وی غیر مشروط طور تے ہتھیار نہیں سَن سٹے: جدھے پاروں آؤن والی بر سرکار چھڑی اک غیر قانونی سرکار سی۔ ہوائی دی قانونی سرکار دی حیثیت قانونی سرکار دے طور تے ہمیش لئی اے۔ ساڈھی ملکہ دی چٹھی ایہہ وے:

میں، لیلیو کالانی، رب دے کرم نال تے ہوائی دی بادشاہت دے آئین پاروں ملکہ، اپنے تے ہوائی دی بادشاہی دی آئینی سرکار دے خلاف کیتیاں ہویاں اونہاں ساریاں کارروائیاں تے حلفیہ طور تے احتجاج کرنی آن جیہڑیاں بعض لوکاں نے ایس بادشاہتی دی تے ایہدے لئی اک عبوری سرکار قائم کرن دا دعویٰ کردیاں ہویاں کیتیاں۔

ایہہ پئی میں ریاستہائے متحدہ امریکہ دی اعلیٰ فوج نوں تسلیم کرنی آن، جدھے باختیار وزیر عزت مآب جون ایل۔ اسٹیونز (John L. Stevens) نے ریاستہائے متحدہ دیاں فوجاں ہونولولو وچ لایاں تے اعلان کیتا پنی وہ عبوری سرکار دی حمایت کردے نیں۔ ہُن مسلح افواج وچ تصادم، تے جاناں دے ممکنہ ضیاع توں بچن لئی، میں ایہہ کم احتجاج کردیاں ہویاں کر رئی آن تے ایس فوج دی تحریک اُتے میں اپنا اختیار اوس سمے تیک حوالے کرنی آن، جدوں تیک امریکن سرکار حقائق دے پیش کیتے جان پچھوں، اپنے نمائندیاں دی کارروائی نوں منسوخ کرکے میرا اختیار مینوں پرتا دے گی، جدھی میں جزائر ہوائی دے آئینی فرمانروا دے طور تے دعویدار آن۔

ہونولولو وچ 17 جنوری، 1893 عیسوی نوں انجام دتا گیا۔